PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Alkuun meidän piti olla vain Kakkosen veljekset ja pukeutua tuulipukuihin, mutta pelättiin liikemiesveljesten loukkaantuvan. **MUUSIKKO TOPPO KOPONEN**

14.01.15

Aurinko nousee

Helsingissä kello 9.11
ja laskee kello 15.48
Oulussa kello 10.00
ja laskee kello 14.55

Päivän sana

14.1. Herra sanoi Joosualle: ”Tänä päivänä minä vahvistan sinun asemasi israelilaisten johtajana. He saavat nähdä, että minä olen sinun kanssasi, niin kuin olin Mooseksen kanssa.” Joos. 3:7
15.1. Näin laki oli meidän valvojamme Kristuksen tuloon asti, jotta me sitten tulisimme vanhurskaiksi uskosta. Nyt uskon ilmestyttyä emme enää ole valvojan alaisia. Gal. 3:24–25

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Saku, Sakari, Sasu
Huomenna torstaina: Solja

Mietelause

Ei kenestäkään ole tullut suurta matkimalla.

Samuel Johnson

MERKKIPÄIVIÄ

75-VUOTIAS

Talousneuvos **Olavi Korpisaari** 16.1. Hausjärvi. Perhepiirissä.

70-VUOTIAS

Agrologi **Paavo Eskelinen** 16.1. Iisalmi. Perhepiirissä.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

KUOLLUT

Koneyrittäjä Asko Mattila

Sunnuntaina 14.12.2014 suru saapui odottamatta, koneyrittäjä Asko Mattilan elämä päättyi yllättäen, hän kohtasi matkansa pään metsässä Laitilassa työnsä ääressä tapaturmaisesti. Hän oli syntynyt 9.9. 1944.

Suru ja ikävä on suunnaton: Askoa jäivät kaipaamaan Marja-vaimo, sekä Niina-tytär perheineen, lukuisat ystävät ja sukulaiset. Metsien miehet, toiset urakoitsijat, metsänomistajat ja metsänparannustöiden vastaavat muistavat Askon, joka varmasti leveästi hymyili kaivurinsa hytistä, kun vierailija poikkesi hankkeelle. Silloin ei ollut kiirettä, juttu luisti ja Askon termospullosta riitti kahvia kävijällekin.

Askolle tärkeää oli, että työn jälki oli hyvää, ojat olivat kauniit ja mättäät kunnolliset. Koneet ja kalusto kunnossa, moitetta ei ole tullut, kiitosta kylläkin.

Asko Mattilan tekemä liki viidenkymmenen vuoden yhtäjaksoinen työsarka on ainutlaatuinen koko koneellisen metsänparannuksen historiassa. Työ metsässä kaivinkoneen kanssa alkoi 60-luvun puolivälissä kotipitäjässä Marttilassa, josta Asko perheineen muutti Paimioon ja myöhemmin Marjan kanssa Saloon.

Metsäkeskus, metsänhoitoyhdistykset ja yhteismetsät työllistivät ahkeraa urakoitsijaa, vain kova pakkanen piti Askon poissa hankkeilta. Varsinais-Suomen Koneurakoitsijoiden yhdistystä hän oli perustamassa ja oli yhdistyksen hallituksessa vuosia.

Asko Mattila

Mieleeni on jäänyt Marjan kertomus siitä, kun hän pyysi Askoa kirkkoon, Asko oli vastannut, että metsä on hänen kirkkonsa ja siellä hänen on hyvä olla. Ja metsään Askon teki mieli viimeisenäkin päivänään, kaivinkonetta piti huoltaa.

Harva meistä saa tehdä elämässään niin kuin haluaa. Askolle ahkeruus ja periksi antamattomuus mahdollisti hänelle tämän, metsä oli hänen työnsä ja harrastuksensa loppuun asti.

JUHANI VILJAKAINEN

Kirjoittaja on Asko Mattilan vävy.

MENOT

Mustialassa avoimet ovet pe 16.1. klo 10–14. Esitellään mm. koulutusta, kampusta ja oppimisympäristöjä, kuten keväällä valmistuva navetta. *www.hamk.fi*

Ipanahipat-lasten festari järjestetään Turun Logomossa la 17.1. klo 9–17. *www.ipanahipat.fi*

Turun filharmonisen orkesterin 225-vuotisjuhlavuosi alkaa Leif Segerstamin johtamalla konsertilla Psykodrama à la Wienerschule Turun konserttitalolla pe 16.1. klo 19. Konserttia voi seurata suorana verkkosivuilla *ww.tfo.fi*. Konsertti on myös livetwiittauskonsertti.

Hopeatähti – ”eläkeläisten elokuvakerho” aloittaa kevätkauden ti 20.1. klo 13. Kino Kuvakukossa Kuopiossa. Haastatteluvieraana näyttelijä Pirkka-Pekka Petelius.

Minä ja tiede -sarjassa professori Panu Kalmin luento Ai mikä korkomarginaali? Taloudellinen lukutaito Suomessa ti 20.1. Seinäjoen pääkirjastossa ja to 22.1. Vaasan pääkirjastossa alkaen klo 18. Vapaa pääsy.

Vuoden lähiruokatekoa haetaan

Helsingin messukeskus etsii henkilöä, yritystä tai yhteisöä, joka on toiminnallaan ansainnut vuoden lähiruokateko -palkinnon. Palkinnolla halutaan nostaa esiin hyviä esimerkkejä lähiruuan käytöstä ja käytön edistämisestä.

Tunnustuspalkinnon saajaksi voi joko ilmoittautua itse tai ilmoittaa ehdokkaan tammikuun loppuun mennessä verkkolomakkeella osoitteessa *www.lahiruokaluomu.fi*.

Kilpailun tuomaristona toimii Lähiruoka & luomu -messujen suunnitteluryhmä, puheenjohtajanaan lähiruokakoordinaattori **Kirsi Viljanen** maa- ja metsätalousministeriöstä.

Kolmatta kertaa jaettavan palkinnon voittaja julkistetaan Lähiruoka & Luomu -messuilla 26. maaliskuuta. Aikaisemmat palkinnonsaajat ovat keittiömestari **Heikki Ahopelto** ja LähiPuoti Remes. **MAIKKI KULMALA**

Kellopelikipaleita knallimiekkosilta

”Umpijuntteja tässä ollaan”, sanoo Tekramütisch-yhtyeen Toppo Koponen. Uusi yhtye ammentaa rappionavetoiden ja tanssilavojen taikaa.

TOMI RIIONHEIMO

Etsiväkaksikko Dupont ja Dupond? Ei, vaan sanasepot ja soittoniekat Jukka Hyrkäs ja Toppo Koponen Tekramütisch-yhtyeen asuissa.

JOENSUU (MT)
Kiitokset Maaseudun Tulevaisuuden aktiiviselle **Anni**-lukijalle, joka toivoi juttua Tekramütisch-yhtyeestä. Maaseutuhenkisten musiikkivideoiden taustalla on nimittäin vahvaa joensuulaista rokkiperinnettä – ja sain hyvän syyn pyristellä vuosikausia ihailemani Eläkeläiset-yhtyeen **Onni Wariksen** eli oikeasti **Jarmo Toppo Koposen** puheille.

Jännittihän se, varsinkin kun Tekramütisch-yhtyeen toinen jäsen **Jukka Hyrkäs** kieltäytyi haastattelusta sanoen tulevansa typeristä kysymyksistä vihaiseksi.

Onneksi Toppo Koponen ei ollut lainkaan vihainen eikä uusimman Tekramütischin knallihahmonsa tavoin edes tärkeilevä.

Pipopäinen partamies kiiruhti haastatteluun ruokatunnillaan koulutuskuntayhtymän nörtti-hommista, joi pelkkää mustaa kahvia ja jutteli leppoisasti kolmesta Tohmajärven enostaan **Aimosta**, **Antista** ja **Aarnesta**. Enojen luona Sikosuolla Toppo pääsi poikasena päristelemään ensimmäiset mopoilunsa ja traktorireissunsa.

Rakkaus autovanhuksiin jäi niin, että niitä hän harrastaa Joensuun Mutalassa puutalonsa pihapiirissä edelleen.

”Umpijuntteja tässä ollaan, vaikea olisi kuvitella Tekramütischia urbaaniin ympäristöön.”

Kroppa ja koppa rikki
Netin musiikkivideoissa Tekramütischin miehet laulelevat vuorotellen laulelmia, vähän kuin lastenlauluja aikuisille. Sanoitukset ovat täynnä kieli poskessa tehtyä leikittelyä.

Soittimien kirjo vaihtelee kellopelistä helistimiin, jouhikosta banjoon ja viuluun, jonka soittamisesta Toppo on erityisen innoissaan. Sen hän on opetellut vasta viime vuosina.

Eläkeläisten bändikaverit kustansivat hänelle 50-vuotislahjaksi laulutunteja.

”Harmittaa, että olen viinalla ja huonolla elämällä rikkonut kroppani ja koppani. Motoriikan oppiminen kestää nykyisin tolkuttoman kauan,” 52-vuotias muusikko pohtii.

Tekramütischin laulujen aiheet liikkuvat luonnon helmasta kuutamolle ja moniin pieniin arjen sattumuksiin. Kaikkea rokkiin kalskahtavaa kartellaan.

”Alkuun meidän piti olla vain Kakkosen veljekset ja pukeutua tuulipukuihin, mutta pelättiin liikemiesveljesten loukkaantuvan. Sitten keksittiin nimeksi saksalaistyyppinen sekasotku, takaperin siitä on luettavissa jotain Citymarketin tapaista”, tuottelias biisien tekijä Toppo Koponen paljastaa viime kesänä syntyneestä yhtyeestään.

Maaseutua purkissa
Geokätköjä paikantaessaan Koponen havahtui siihen, että maaseutu on täynnä erikoisia paikkoja, jotka pitäisi saada tallennettua niin äänimaisemina kuin kuvinakin.

Eläkeläiset-yhtye olisi ollut liian raskas koneisto roudattavaksi autioituneisiin tanssilavoihin, mutta pian Toppo muisti Eläkeläisistä pois jääneen Hyrkäksen ja käynnisti tämän kanssa laulelmaprojektin.

”Siinähän on hassu äijä, tuumin. Ja niin sitä lähdettiin Hyrkäksen kanssa liikkeelle maakunnassa. Parissa viikossa tehtiin 20 kappaletta.”

Parhaillaan Tekramütisch valmistautuu ensimmäiseen keikkaansa joensuulaisbaarissa. Sitä Euroopan estradit kokenut lavatähti Toppokin myöntää jälleen jännittävänsä. Vasta keikoilla selviää, pureeko kahden miekkosen huumori muihinkin kuin tekijöihin.

”Jos kukaan ei tykkää, ei tätä kannata lähteä pidemmälle viemään.”

Eläkeläiset pian eläkeiässä
Kolmen eri yhtyeensä Eläkeläisten, Kumikamelin ja Tekramütischin kanssa Koponen selviytyy jaksoissa eläen. Eläkeläiset on ensi kesään saakka tauolla, pian aletaan työstää Kumikameleiden punklevyä.

Viime kesästä lähtien on tehty Tekramütisch-kappaleita pari, kolme kertaa viikossa muutamia tunteja kerrallaan.

”Haastamme ja suomimme Jukan kanssa toisiamme”, Toppo kertoo.

Yhtä rakkainta bändiä hän ei suostu kolmikosta nimeämään. Roolivaatteet auttavat muistamaan, mille keikalle ollaan menossa. Ja se Toppoa naurattaa, että Eläkeläisistä moni alkaa lähestyä eläkeikää, verenpaineet sun muut lääkitykset on porukalle tuttua kauraa.

”Kumikameli- ja Tekramütisch-päivinä ollaan selvin päin, humppaveikkona sonnustaudutaan pukuun, juodaan viinaa ja eletään sitä hetkeä. Lavalla ei voi tehdä harjoiteltuja juttuja.”

LIISA YLI-KETOLA

KUKA?

LIISA YLI-KETOLA

Joensuulainen Toppo Koponen on innoissaan uusimmasta bändiprojektistaan. Pieniä lauluja häneltä syntyy arjen joutohetkinä.

Toppo Koponen

Eläkeläiset-, Kumikameli- ja uusimpana Tekramütisch-yhtyeiden perustajajäsen.
Vuonna 1962 syntynyt joensuulainen atk-järjestelmäasiantuntija ja muusikko.
Humppayhtye Eläkeläisissä tunnetaan nimellä Onni Waris vuodesta 1993 lähtien. Rockyhtye Kumikameli perustettiin 1986.
Harrastaa musiikin lisäksi geokätköilyä, vanhoja autoja, luonnossa liikkumista ja kaikkea, jossa pääsee pois tietokoneen äärestä.
Maaseutu merkitsee ”helkkarin hienoja paikkoja”: maitolaitureita, tanssilavoja, raunionavetoita, kyläkouluja ja laavuja.
Tekramütisch-duon ensimmäinen esiintyminen Joensuun Sointulassa tiistaina 20. tammikuuta.

KALAJUTTU

Vähäsuolainen juttu, osa 1

Ensimmäisen juhannuksenpyhän aamu oli jo ehtinyt pitkälle. Aurinko väreili. Tienvarsiniittyjen keltaiset leinikit, kissankellojen sini ja metsäkurjenpolven hento violetti näyttivät värinsä puhtaimmillaan. Keltamustat ja valkoiset perhoset lekuttelivat niityn yllä. Puut ja pensaat uppoutuivat syvän vihreinä maisemaan. Linnut pitivät konserttiaan.

Kävellä lohjustimme kolmistaan reippaina poikina: minä, Matti ja Timo, pitkin aamuyöllisen sateen kastelemaa heikkatietä. Pitkät haavanriu´uista kuoritut onkivavat huojahtelivat olkapäillämme.

Vaelsimme kohti Kiiminkijoen Kurimonkoskea, joka oli vanha rautaruukki ja kartanomiljöö. Kartanon palaneiden ja purettujen rakennusten vanhoilla pihatantereilla vanhan kuusiaidan liepeillä kyläläiset perinteisesti kokoontuivat viettämään juhannusta ja polttamaan kokkojaan. Siellä täällä näkyi vielä autoja ja polkupyöriä, tantereella keltaisia ja vihreitä telttoja.

Jossakin paloi nuotio, joku krapulainen keitteli turrannäköisenä aamukahvejaan.

Olimmehan toki olleet samoilla tantereilla edellisiltanakin, kun juhannuskiima ja möyhinä kävi jokitörmällä kiivaimmillaan. Herkeämättömällä mielenkiinnolla olimme seuranneet, kuinka kylän miehet ja naiset, ja liuta muualta tulleita juhlijoita olivat mieli huikaisevana kuin Virsukankaan soivalla metsolla hoilailleet pullojensa kanssa.

Pyörteenrannasta kantautuivat kaksirivisen haitarin karheat sävelet. Saharannassa soi kilpaa ohi virtaavan kosken kuohujen kanssa Jussin vieterivetoinen grammari. ”Tämä elomme riemu ja rikkaus, sekä rinnassa riehuva rakkaus, sekä pettymys tuo totta tosiaan, väliaikaista kaikki on vaan...”.

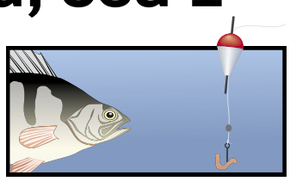

Jonkun ajan kuluttua joku nuotiolla istuva mies alkoi hoilata: ”Emme tienneet kun läksimme silloin, kuka joskus palata vois...”

Ja olihan sinne joukkoon eksynyt muuan julkiuskovainenkin, Laestadiuksen oppiin höyrähtänyt ihmispoloinen syntisten menoa päivittelemään. Ja tietenkin suuri joukko meitä keskenkasvuisia, jotka herkeämättömällä mielenkiinnolla otimme oppia aikuisilta tulevien vuosien juhannusjuhlia varten. Olihan juhannus yltäkylläisessä, tuhlaavaisessa valossaan pohjoisen kesän tärkein juhla, karnevaali vailla vertaa.

Nyt oli yöllinen meno törmällä hiljennyt, ja meidän poikasten mielessä oli taas kirkkaimpana harrastuksista ensimmäinen: ahventen ja taloussiikojen eli särkien onkiminen.

Sahasaaren kohdalla käännyimme rantaan vievälle polulle, ja sielläkin oli savuava nuotio aivan vesirajassa. Ja kas kummaa, muutaman metrin päässä rannasta, sakeassa pensaikossa maata pötkötteli mies mahallaan, toinen jalka paljaana ja toisessa jalassa musta pyhäkenkä.

Timo kävi tutkimassa miestä lähempää ja sanoi sitten:

”Rammari-Jussi!”

Jussi oli Timon naapuri, saanut nimensä siitä, että kuljetti pyöräntarkalla gramofonia ja soitteli ihmisten iloksi levyjä.

Mutta tänä aamuna eivät Äänisen aallot liplattaneet eikä juoksuhaudoissa ollut elämää. Jussi oli kaatunut pyörällä ja savikiekot olivat parskahtaneet kesketä halki. Toki näkyi heinikossa muutamia ehjiäkin levyjä.

Jussi heräsi ja nousi istualleen ja tiiraili pää kallellaan meitä:

”Ka, mitä poijanmulukut.”

”Eipä mittää”, Timo sanoi.

Hetken kuluttua Jussi löysi pullonsa, pyöritteli sitä aikansa silmiensä edessä, aukaisi korkin ja kulautti viimeisen pisaran viinaa kurkkuunsa, tarjosi sitten pulloa Timolle:

”Hae poika vettä.”

Timo kävi pulputtamassa pullon täyteen Kiiminkijoen vettä. Jussi kulautti puolet vedestä kurkkuunsa, röyhtäisi ja kulautti lopunkin veden sisuksiinsa, alkoi sitten valitella nälkäänsä ja kaivata toista kenkäänsä. Löysimme Jussin toisen kengän heinikon keskeltä, Timo auttoi kengän Jussin jalkaan, mutta sukka puuttui.

Jussi muisti sitten, että aattoiltana vettä kahvipannuun hakiessaan hän oli hojeltunut koskeen ja polttanut toisen sukkansa, kun oli kuivatellut sitä nuotiossa. Nailonsukan roippeet roikkuivat yhä vielä keitinselän nokassa nuotion vieressä. (Jatkuu)

EERO PASO

Lapinjärvi

Neljä kymmenestä liukastuu talvisin

Neljä kymmenestä suomalaisesta on tuoreen kyselyn mukaan liukastunut tämän tai viime talven aikana. Noin puolet liukastuneista kertoi loukanneensa tai satuttaneensa itseään liukastumisen seurauksena.

Liukastuneista naisista itseään satutti 58 prosenttia, miehistä 45 prosenttia. Joka seitsemäs joutui kaatumisen seurauksena käymään lääkärissä tai terveydenhoitajalla.

”Liukastumiset koskettavat kaikkia iästä riippumatta. Niillä voi olla yllättävän kivuliaita ja pitkäkestoisia seurauksia”, sanoo erityisasiantuntija **Kaarina Tamminiemi** talvijalankulun turvallisuutta edistävästä Pysy pystyssä -kampanjasta.

Liukkaisiin keleihin varautumista pitää tärkeänä yhdeksän kymmenestä kyselyyn vastanneesta. Etenkin kävelijän oma toiminta, kuten varovaisuus, sekä tasapainokyvyn ja vireystilan ylläpito, mielletään olennaiseksi osaksi liukastumisten torjuntaa.

Vastaajista 62 prosenttia varautui liukkaisiin keleihin kiinnittämällä huomiota kenkien valintaan ja varaamalla aikaa matkaan. Joka viides kertoi treenaavansa omaa tasapainoaan.

Vain kolme kymmenestä kertoi käyttävänsä liukuesteitä edes joskus. Eniten liukuesteitä käyttävät iäkkäät. Heistä 54 prosenttia kertoi edes joskus käyttävänsä liukuesteitä. Kymmenesosa vastaajista kertoi, ettei varaudu liukkaisiin keleihin mitenkään.

Kyselyyn vastanneilla noin puolet liukastumisen aiheuttamista kaatumisista sattui katutai tiealueella ja kolmasosa pihalueella. 65 prosenttia liukastuneista oli liikkeellä vapaa-ajalla.

MAIKKI KULMALA

MARKKU VUORIKARI

Noin puolet liukastuneista saa eriasteisia vammoja.